

Svensk politiks stora konfliktlinje på 2000-talet

En komparativ studie om Sveriges två största politiska partier

Abstract

What exactly define a labor party is depending on your position against the word labor. The word has, in Sweden, many different definitions but traditionally, in Sweden, the word labor, is an industrial worker, a person who is working physically with one's bare hands to create something by their own. As the technology in our contemporary momentum accelerated, the original definition also slightly faded because the type of work one used to handle, doesn't exist in the same extent anymore. There are also different types of organizations in Sweden that support different types of professions and generally the organization called "LO" is associated with labor voters and, TCO and Saco, with conservative voters. The objective of this paper is to find out if Moderaterna, in today's society, is Sweden's new labor party and no longer Socialdemokraterna, which traditionally always been called the one and only labor party in Sweden. This is what our essay will contain, and it will present different types of definitions of the word labor since there are many different ones. Our hypothesis is that we believe Moderaterna is the new Swedish labor party, resulting by the definition we've chosen to follow the essay. This is because the result will depend on what definition you choose to stand by. We will take a stand in one of the definitions we present, just because there will otherwise be different results. We also believe that it's important to find out who the typical voter for each party is, to find out if there is any connection between the typical voter, and our definition of labor. We have chosen to find that out by statistics from different groups of the voters and the groups we thought would be best to select from is: gender, education, revenue and domestic- or foreign born. We will show the statistics from the different groups with charts and the statistics is very updated since the latest statistics was made of how Swedish voters would've voted if it was an election in November 2017. The charts will be compiled so that we can analyze the typical voter for each party, and discuss what sort of voter they have. The interesting thing about this paper is to find out if Moderaterna have become the new labor party and that will in some ways be seen in what kind of voters supporting them. The material is chosen from books, websites and former written studies in this subject or similar. It's also shown a strong occurrence of different opinions of the word labor to get a wide objectivity. This study will show that Moderaterna is, by the definition we've chosen to be led by, is the new labor party in Sweden, mainly because they are not only searching for more mandate in only the industrial labor workers, like Socialdemokraterna traditionally, are. They are trying to get the mandate from everyone in Sweden who is allowed to vote in the election, and also is working.

Key words: Labor & typical voter.

Word Count: 9033

Karl Melin
Camilla Håkansson

1. Innehållsförteckning

Inledning.....	6
1.1 Svensk politisk historia.....	6
1.2 Svenska politiska partiers avstamp.....	7
1.3 Moderaterna som arbetarparti.....	7
1.4 Syfte och frågeställning.....	8
1.3 Metod, material & hypotes.....	9
1.3.1 Metod.....	9
1.3.2 Material.....	10
Hypotes.....	10
2. Tidigare forskning & centrala begrepp.....	12
2.1 Tidigare forskning.....	12
2.2 Centrala begrepp.....	12
3. Resultat och Analys.....	13
3.1 Arbetare eller tjänstemän?.....	14
3.2 Den typiska väljaren.....	18
3.2.1 Sammanfattning av den typiska väljaren.....	22

3.3 Politiken.....	23
4. Sammanfattning.....	25
5. diskussion.....	26
6. Referenslista.....	29

Avslutande

Förkortningar:

- LO - Landsorganisationen i Sverige
- TCO - Tjänstemännens centralorganisation
- Saco - Sveriges akademikers centralorganisation
- SCB - Statistiska Centralbyrån
- SEF - Svenska Elektrikerförbundet
- EFA - Energiföretagens Arbetsgivareförening
- AD - Arbetsdomstolen
- AVF - Allmänna valmansförbundet
- SCA - Svenska Cellulosa Aktiebolaget
- SVT - Sveriges Television

1. Inledning

1.1 Svensk politisk historia

Svensk politik har under 2000-talet kommit att förändrats totalt då Socialdemokraterna och Moderaterna slagits om vilka som är Sveriges arbetarparti. Vem är det som representerar arbetarna? Vem är arbetare? Är det en skillnad mellan arbetarepartiet och arbetarpartiet? Svensk politik har blivit spännande på en ny nivå, och fått aktion. Historiskt sett har politik i Sverige funnits i samhället sedan 1435, en sammankomst i Arboga är vad som brukar utpekas som den första svenska riksdagen. Politik som sådan har dock existerat med olika mycket inflytande under hela Sveriges nedskrivna historia. Fram till år 1680 var det både Kungen och ett riksråd bestående till stor del av aristokrater, som utövade makten i Sverige, men i samband med reduktionen, då Karl XI tog tillbaka mark och makt från adeln och centraliserade makten hos Kungen, infördes år 1680 suverän monarki. (Nationalencyklopedin 2017). Efter Karl XIs död år 1697 blev Karl XII Kung och enväldigt fortsätter han att styra över Sveriges politik. Frihetstiden tar vid år 1719 fram år 1772 då har riksdagen all reell politisk makt i Sverige, Kungen behövs för att stämpla riksdagens fördrag men inte mycket mer. Frihetstiden ersätts med det Gustavianska enväldet, där Gustav III blir Kung som trots sitt avskaffande av frihetstiden var han en upplyst despot som bland annat förbjöd tortyr och avskaffa kravet på frälseätt för att inneha tjänstemanna ämbeten. (Nationalencyklopedin 2017) Gustav III tar makten genom en militär statskupp, han iscensätter sedan ett anfall från Tsarrysland för att skapa ett legitimt casus belli. 113 stycken svenska officerare skrev sedan ett brev till den ryska Tsarinnan för att söka fred, detta leder till att en av dem avrättas. Konflikten når sin kulm när Jakob Johan Anckarström mördar Gustav III på Stockholms Slott år 1792 (Nationalencyklopedin 2017). År 1814 förklarade Sverige Norge krig i syfte att stilla landets revanschism efter att ha förlorat Finland till Ryssland under andra Napoleonkriget, (Andersson, 2003) kriget Kronprins Karl-Johan Bernadotte och slutade med att Norge anslöts till Sverige via en personalunion som upplöstes genom folkval år 1905. År 1917 infördes parlamentarism i Sverige då Kung Gustav V förlikade sig med att förordna regeringen efter riksdagens majoritet. 1919 beslutade riksdagen om allmän och lika rösträtt varpå det första valet med den expanderade rätt, där även kvinnorna fick rösta (Nationalencyklopedin 2017). Parlamentarismen i Sverige bevarades av Gustav VI Adolf, och Carl XVI Gustaf som efterträdde denne vid år 1973, fram till år 1974 då en grundlagsändring korrigerade kungens politiska makt och ersatte den tidigare tvåkammarriksdagen med en enkammarriksdag som Sverige sedan dess har. Vid valet år 1970 fastställdes antalet ledamöter till 350, detta ledde till en komplicerad parlamentarisk period då

Karl Melin
Camilla Håkansson

vardera block innehade 175 mandat och lika omröstningar fick lösas med lottning. Man ändrade sedan till 349 stycken ledamöter vid valet år 1976 (Andersson 2003).

Efter den industriella revolutionen tog fart i slutet av 1700-talet uppkom den klassiska arbetaren till samhället och det blev mer påtagligt att se skillnader konkreta mellan arbetaren och tjänstemannen (Nationalencyklopedin 2017). Arbetaren var han som arbetade i den direkta verksamheten och gör ett manuellt arbete med nära kontakt till tillverkning av en produkt. Tjänstemannen å andra sidan var oftast en man med vardaglig eller mer proper klädsel såsom exempelvis revisor eller advokat. Den fackliga organisationsutvecklingen, som kom att ha stor betydelse efter andra världskriget blev väldigt avgörande för användandet av beskrivningen, arbetare eller tjänsteman. Den skara som kopplat sig till LO har ansetts som arbetare och de som kopplats till TCO och Saco som tjänstemän (Nationalencyklopedin 2017). Vad som är viktigt för denna uppsats är skillnaden mellan innebörden av arbetare förr, och numera. Genom datoriseringen avlägsnas arbetarens fysiska kontakt med arbetsobjektet, vilket gör att arbetet numera i flera arbetsmiljöer, är alltmer likt vad som traditionellt setts som arbete för tjänstemän. Utvecklingen av tekniken har även medfört att arbetarnas kvalifikationskrav i stor omfattning varierat från praktiska till teoretiska vilket är ytterligare ett förstärkande anledning till att begränsningen mellan arbetare och tjänstemän blir svår att definiera. På ett flertal företag har även arbetare och tjänstemän även fått anställningsvillkor som till stora delar liknar varandra vad gäller månadslön, sjuklön, kontorstid och flexitid (Nilsson s. 18).

1.2 Svenska politiska partiers avstamp

Socialdemokraterna bildades år 1889 och partiet formades direkt till arbetarnas parti, då deras främsta ståndpunkt var den allmänna rösträtten. Arbetarklassen var inte tillåtna att rösta i varken kommunal- eller riksdagsval. Socialdemokraterna bildades som Sveriges arbetarparti. I och med detta var en typisk väljare för socialdemokraterna under denna tid, en man, eftersom kvinnor inte hade rösträtt under denna tid, han var vanligtvis en hårt arbetande man utan utbildning och med låg inkomst (Socialdemokraterna).

Moderata Samlingspartiet, vanligen kallade Moderaterna, som från början hette Allmänna Valmansförbundet, startades år 1904, som en reaktion mot Socialdemokraternas grundande år 1889. Från början var partiets ideologier klassiskt konservativt och nationalistiskt men över tid har liberala och internationalistiska idéer bidragit. Något som myntar partiets ideologiska åsikter är vikten av kontinuitet, drömmen om det öppna samhället och vikten av den enskilda individens valfrihet (Moderaterna). AVF var en lös sammankoppling av män med pengar och makt,

Karl Melin
Camilla Håkansson

förbundets namn indikerar deras misstro mot partier och förbundet samlade manskapet inför varje val. De hade en autonom konservativ inställning, vilket innebär ett bevarande av strukturer. Många såg den liberala och socialistiska vågen som ett hot mot sin egna samhällsställning och man lockade därför individer med samma konservativa syn som också efterfrågade en nationell sammanslutning hos folket för att stärka det som är svenskt (Dagens Nyheter, 2011).

Redan sedan införandet av demokrati i Sverige har Socialdemokraterna varit ett starkt parti, det är de parti vilket är bäst i världen på att vinna val och Tage Erlander är den demokratiskt valda ledare som suttit längst som regeringschef i något demokratiskt land (Sveriges Radio). Under de senare åren har Moderaterna klivit in på arenan tillsammans med en enad allians för Sverige bestående av de samlade högerpartierna Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna (www.alliansen.se). I det moderna Sveriges politiska arena kan Moderaterna och Socialdemokraterna tillskrivas nästan lika stor vikt och legitimitet i sina ambitioner att vara statsbärande partier. Socialdemokraterna och Moderaterna har idag blivit tydliga motpoler samt de som strävar efter att cementera vänster-höger konflikten, trenderna visar att när det blir tydliga konfliktlinjer så tjänar de stora partierna på det.

1.3 Moderaterna som arbetarparti

Moderaterna ändrade helt inriktning i sin politiska ställning, efter det sämsta valresultatet sedan valet 1973, år 2002. Bo Lundgren, som tog över efter Carl Bildt år 1999, bidrog till förlorat väljarstöd och vid valet 2002 tappade de hela 7,7 procentenheter detta ledde vidare till ytterligare kritik mot partiledningen. Moderaterna förnyades och bl.a. Fredrik Reinfeldt och Anders Borg ersatte den gamla partiledningen i hopp om vändning för väljarstödet (Nationalencyklopedin 2017) Utan lyft för opinionssiffrorna lämnade Bo Lundgren sin post i oktober 2003 och den nye partiledaren som kom att väljas, var Fredrik Reinfeldt. Tre år efter Reinfeldt valts till partiledare bytte partiet riktning gentemot väljarna, de sökte mandat hos väljarna som "Sveriges nya arbetarparti". Detta var någonting som tog hårt på Socialdemokraterna, som traditionellt sett alltid varit det svenska arbetarpartiet. Skillnaden mellan Socialdemokraterna, arbetarpartiet och Moderaterna som arbetarparti var e:et i slutet av ordet. För Moderaterna, olikt Socialdemokraterna, var ett parti för *alla* som arbetar. Moderaterna uppehöll sin drivkraft och alla som arbetade skulle få sänkt skatt och de i "utanförskap" skulle få lägre ersättning. Reinfeldt fick det se ut som att Socialdemokraterna var "bidragspartiet" och Moderaterna ansågs som arbetarpartiet. De visade fulländade liknelser för att kunna styrka sin politik och Socialdemokraterna blev satta i försvarsposition (Arbetet 2017).

1.4 Syfte och frågeställning

Syftet med denna uppsats är undersöka både Socialdemokraternas- och Moderaternas politik och väljare med hjälp av begreppen arbetare och tjänstemän. Större fokus under undersökningen kommer ligga på Moderaterna. Detta eftersom vi vill få reda på om Moderaterna är, som de säger sig vara, Sveriges nya arbetarparti. Uppsatsen kommer bedrivas som komparativ eftersom Moderaterna ställs mot Socialdemokraterna som sedan grundandet alltid framställt sig själva som det enda arbetarpartiet. För att försöka hålla måtten för undersökningen har vi valt att endast jämföra Moderaterna mot Socialdemokraterna och inte mot de andra svenska politiska partierna. Detta även eftersom Socialdemokraterna är det enda parti som är, till väljarantal, större än Moderaterna. Vi har valt att fokusera till stor del på begreppen arbetare och tjänstemän då det generellt finns två olika väljare att vända sig till, som parti. Tidigare har Moderaterna varit känt för att vända sig, rikta sig mot, tjänstemän men under 2000-talet med Reinfeldt i spetsen ändrade partiet ställning till begreppet arbetarparti. Dessa två begrepp står inte nödvändigtvis, längre, i ett motsatsförhållande till varandra i och med dagens teknologi är en arbetare, i många fall numera en person, inte endast män utan även kvinnor klassas som arbetare, med eftergymnasial utbildning, någon med vardagliga kläder under arbetet var arbetet innefattar mer psykisk ansträngning än fysisk. Med hjälp av materialets genomgång blir det begripligt att det inte längre är varken eller vad gäller begreppen. Ambitionen med uppsatsen blir följaktligen inte att endast se det svart eller vitt om en röstare är arbetare eller tjänsteman, utan snarare om röstaren kan anses vara en arbetare ur den definition vi ställer oss till. Den avslutande diskussionen kommer behandla de de resultat vi fått fram och diskutera hur, och varför, utfallet faller sig som det gör.

Vad vi vill förmedla med uppsatsen är ökad förståelse för begreppen arbetare och tjänstemän, och visa att det är möjligt att som politiskt parti efter många år med en viss ställning, kunna ändra denna och fånga röster genom nya politiska idéer och inriktningar. Det är även viktigt att uppsatsen ger läsaren en tydlig bild av historia och tradition för att förstå varför saker ser ut som det gör idag. Uppsatsen ska också kunna förklara faktorer till hur väljarna ser ut och på ett förståeligt sätt applicera den information på våra centrala begrepp.

Utifrån detta har följande frågeställning formulerats:

“Är Moderaterna Sveriges nya arbetarparti?”

1.3 Metod, material & hypotes

1.3.1 Metod

Eftersom vi med vår frågeställning vill ta reda på om Moderaterna är Sveriges nya arbetarparti, behöver vi, för att få fram ett sanningsenligt resultat i nutid, analysera detta ämne genom nyligen framtagen statistik om vilken individ som är den typiska väljaren för respektive parti. Genom att använda oss av fyra olika grupper av väljare kommer vi kunna få fram ett samband till hur den typiska väljaren ser ut i form av: kön, utbildning, inkomst, inrikes- eller utrikes födda. Vilket kön personen har är möjligen inte en stor påverkan för utfallet i resultatet men eftersom det historiskt sett alltid varit män som setts som arbetare är det av intresse att använda kön som en variabel för att se om arbetaren numera, möjligen, är kvinna. Gruppen med individers utbildning har vi valt att använda då en arbetare inte tidigare har tenderat att ha någon form av högre utbildning, alltså eftergymnasial. Vi vill ta reda på ifall de som röstar på Socialdemokraterna fortfarande inte har en eftergymnasial utbildning, och om det finns något samband mellan vilken utbildning du har och det parti du väljer att rösta på. Den tredje gruppen vi valt att använda i statistiken är utbildning då en arbetare aldrig har varit i den högre löneklassen utan snarare i den lägre- eller möjligen medelnivån. Numera, beroende på hur definitionen av en arbetare ser ut, har arbetare snarare kanske istället medel- eller möjligen hög lön. Här vill vi arbeta fram ett samband mellan vilken inkomst individer har, och vilket parti de röstar på till Sveriges riksdag. Den sista gruppen som finns med i vår statistik är individers härkomst, alltså är individer som röstar på Socialdemokraterna kontra Moderaterna utrikes- eller inrikes födda? Och har det någon betydelse? Vidare är det även av stor vikt hur man definierar begreppen arbetare och tjänstemän eftersom resultatet för vår frågeställning automatiskt byggs utifrån vilken tolkning man har av begreppen. Det kommer redovisas flera olika definitioner av begreppen och även vilka samhällsgrupper som generellt sätt uttrycker dessa. Det kommer även presenteras en förklaring av hur vi tolkar arbetare och tjänstemän. Resultatet för vår frågeställning kommer byggas utifrån vilken definition man har av begreppen arbetare och tjänstemän eftersom det inte finns någonting som är rätt eller fel utan det handlar om olika tolkningar. Därför har vi tagit en ståndpunkt i definitionsfrågor som resultatet kommer falla ifrån. Objektivitet självklart av stor vikt men utfallet i resultatet kommer alltid att påverkas av definitionen på begreppen och därför väljer vi att ta en viss ståndpunkt i de olika tolkningarna. Eftersom vi valt att använda oss av två olika svenska partier kommer detta resultera i en form av komparativ studie som kommer innefatta jämförande mellan de två politiska partiernas grupper som även faller sig som operationalisering för studien. Begreppen arbetare och tjänstemän kommer också hamna för operationalisering

eftersom vi genomgående ska försöka diskutera olika definitioner av dessa begrepp.

3.1.1 Material

Uppsatsen kommer byggas utifrån tidigare studier som gjorts inom liknande ämnen. Det finns mycket tidigare publicerat om begreppen arbetare och tjänstemän och detta har vi valt att använda oss av. En stor del av uppsatsen kommer bearbetas utifrån statistik som SCB tagit fram genom flera undersökningar om väljare för de två partier vi skriver om. Statistiken kommer vara nyligen framtagen vilket bygger en stark tro för läsaren om att uppsatsen är rätt i vår tid. Statistiken hittar vi i partisympatiundersökningen från november år 2017 och därefter kommer vi sammanställa den i tabeller i Excel för att ha möjlighet att lägga upp tabellerna i uppsatsen. Detta kommer göra det tydligt för läsaren att se statistiksiffrorna ordentligt.

Socialdemokraterna bildades som den politiska delen av svensk arbetarrörelse, Sveriges arbetarparti, man slogs för svenska arbetare och dess rättigheter. Socialdemokraterna och LO (Landsorganisationen) som är en sammanslutning av fackliga organisationer i Sverige. LO har starka band till Socialdemokraterna och finansierar deras verksamhet i mycket stor grad. Längre tid stod Socialdemokraterna som ensamman när det gällde arbetare och deras villkor i Sverige. Sedan en tid tillbaka så har Moderaterna försökt göra anspråk på att vara Sveriges, ibland, enda arbetarparti. Socialdemokraterna grundades under tid som både skiljer sig och liknar den vi lever i på många sätt. Det var precis efter den industriella revolutionen, när det svenska industrisamhället växte fram och tog över det som hade varit det agrara samhället. Behovet av en politisk rörelse som tog hand om arbetarna i industrin var stort, sedan kom rörelsen om folkhem som i viss betydelse stoppade företagen och industrins framväxt. De som redan var etablerade kvarstod men inga nya giganter växte fram. Idag har vi precis sett automatiserandet svepa fram över Sverige, den digitala revolutionen är inte över utan har just svept bort det industriella Sverige och fört oss in i det som kallas för tjänstesamhälle (Nationalencyklopedin).

3.1.2 Hypotes

Behovet av politik och vilken politik ser inte likadan ut idag som det gjorde när Socialdemokraterna stod starka. Idag behövs det en politik för dem som arbetar inom tjänstesektorn, i *“Det nya Sverige – regionala mönster vid övergången från industrisamhälle till informationssamhälle”* av Jan-Evert Nilsson beskrivs övergången som förändrat samhället i

Karl Melin

Camilla Håkansson

grunden, idag behövs en mer rörlig arbetsmarknad och en högre konsumtion. Något som skapas av små arbetsgivaravgifter och svagare anställningsskydd samt lägre inkomstbeskattning. Moderaterna har sökt nischa sig på att skapa förutsättningar för det moderna Sverige, i och med att majoriteten av arbetsmöjligheterna skapas i små och medelstora företag. Alltså är vår hypotes att Moderaterna är i politik och behov, i vår mening, Sveriges nya arbetarparti.

2. Tidigare forskning & Centrala begrepp

2.1 Tidigare forskning

Moderaterna lanserade, vid Reinfeldts inträde som partiledare, Nya Moderaterna och det var även då som Moderaterna framställde sig som "Sveriges nya arbetarparti" och flera år senare publicerade SVT en dokumentär i två delar med namnet "Nya Moderaterna". Denna tar upp just det som vår frågeställning handlar om, Moderaterna som arbetarparti och Socialdemokraternas syn på den förändring det innebar.

Det har även publicerats flera studier var utredning av begreppen arbetare och tjänstemän presenteras och därmed olika definitioner av begreppen och boken "Arbetare eller tjänstemän" skriven av Tommy Nilsson. Boken bedriver på många sätt en väldigt liknande frågeställning som vi har vad gäller begreppen arbetare och tjänstemän. Nilsson studerar problematiken med den nya tekniken som ständigt växer i vårt samhälle, vilken bidrar till att mycket handlar om hur man tolkar begreppen.

SCB som bildades redan på 1800-talet (Nationalencyklopedin 2017) står för den största statistikproduktionen i Sverige och framställer årligen, på uppdrag från regeringen, ny statistik gällande i princip allt som har med allmänheten att göra och därmed även svensk politik, vilken blivit viktigt och relevant i vår uppsats. Den åttonde december 2017 publicerades den senaste statistiken från SCB om svenska politiska partier och dess väljare. Denna statistik kom för vår uppsats att bli väldigt viktig då vi ville framställa en uppsats med så relevant fakta som möjligt och att den är så pass nyligen framtagen gör blir uppsatsen ännu mer sanningsenlig för vår samtid.

2.2 Centrala Begrepp

I vår analys ska vi försöka operationalisera begreppen arbetare och tjänstemän för att försöka se skillnad mellan de traditionella arbetsrollerna mot de moderna. Hur har skillnaderna mellan tjänstemän och arbetare utvecklats? Detta kommer appliceras på svensk politik.

Eftersom vi valt att använda nyligen framtagen statistik om vilka som röstar på de olika partierna, är det även centralt att analysera den typiska väljaren utefter olika definitioner av våra begrepp presenteras olika ståndpunkter för resultatet.

3. Resultat och Analys

Traditionellt har Socialdemokraterna varit Sveriges arbetarparti, det partiet som suttit vid makten och format Sverige. Det har skett ett skifte enligt vissa, hur har det skett? Stämmer det att Moderaterna är Sveriges nya arbetarparti? Moderaterna som det nya arbetarpartiet kom under förnyelsen 2003 när Fredrik Reinfeldt blir partiledare. Moderaterna går första maj tåg, man börjar använda klassiska Socialdemokratiska begrepp som folkhem, arbetarparti. Moderaterna använder sig av nya strategier och nyttjar traditionella motståndare som LO-utredare. Fredrik Reinfeldt för samma politik som Moderaterna alltid har gjort, sänkta skatter, fokus på arbete och sänkta bidrag. Men man lyckas genom att använda sig av traditionella Socialdemokratiska kampanjer och slogans skapa bilden av Nya Moderaterna - Sveriges Enda Arbetarparti. (SVT) Alla behövs, alla ska med, arbete ska löna sig, utanförskap var starka punkter i Fredrik Reinfeldts politik, trots att de kom från motståndarsidan. Fredrik Reinfeldt lyckades vrida makten ur Socialdemokraternas grepp genom att skifta fokus i svensk politik. Moderaterna har gått från ett extremt parti i periferin till det absolut största partiet bland unga väljare. (SIFO 23/1-2016) Socialdemokraterna som regerat Sverige med enkelhet det senaste seklet har fått en värdig motståndare, och den Socialdemokratiska hegemonin är över. (Dagens Nyheter, Debatt)

Det har gjorts många studier om hur Moderaterna kunde vinna valet, Moderaterna lyckades få äganderätt på vissa problembeskrivningar i folkets ögon. Man utmanade den Socialdemokratiska världsbilden, helt plötsligt fanns det två stycken förklaringar för folket att ta ställning till. Moderaterna lyckades omdefiniera den Svenska Modellen, man talade berättade för folk om en vision. En vision där Svenska Modellen hjälpte utan att hålla kvar, som man menade att bidragen gjorde. Man sa att bidragen var burar som höll kvar folk i ett utanförskap som bara ledde till segregering. (SVT) Moderaterna skapar fokus kring arbetet och arbetets värde, därför väljer de att kalla sig för arbetarparti, istället för att som Socialdemokraterna kalla sig arbetareparti, en del i en klassanalys.

Vi kollar till partisympatier, i olika grupper och försöker kartlägga typiska väljare till partierna. För att sedan problematisera kring arbetaren och den traditionella rollen. Vi försöker också utreda hur definitionen av arbete har utvecklats och hur begreppet ser ut idag. Vi har skrivit i vår hypotes att vi tror att Moderaterna är Sveriges nya arbetarparti, det gör vi därför att vi utgår från en definition av arbetare som styrker det påståendet.

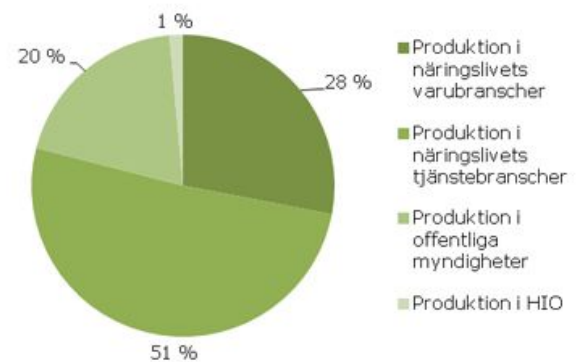
3.1 Arbetare eller tjänstemän?

Utifrån den klassiska definitionen av en arbetare där enkelt kan sägas vara LO-anslutna och tjänstemän TCO-anslutna, där definitionen utgår från kroppsarbete med dåliga förutsättningar och höga risker i arbetet. Sverige har en lång tradition av politiska arbetarrörelsen, där Socialdemokraterna på flera platser i riket har räknats som folkrörelser. Folkrörelse definieras av Svenska Akademiens ordlista som en rörelse som når breda samhällsskikt. Socialdemokraterna har på flera platser har makten i hundra år och om inte så kan perioderna då de inte innehaft makten kunnat räknas bort som statistiska felmarginalen. Med den bakgrunden kan man anta att begrepp som arbetare har fått en nästan definitiv betydelse som inte kan utvecklas utan en infekterad debatt. Språk utvecklas även därifrån och behovet av en ständig uppdatering av Svenska Akademiens ordlista. Därför behöver begreppet arbetare möjligen också genomgå en utveckling, en förändring. Definitionen av en arbetare som vi vill utgå ifrån är den grupp med individer i yrkes sektorn vars arbete har störst betydelse för den nationella ekonomins utveckling, under Sveriges utvecklingsår, men även under det krigshärjade 1900-talet där Sveriges ekonomi stärktes av stor industri var industriarbetaren essentiell för ekonomin. Dagens tjänstesamhälle har inte alls samma behov av industriarbetaren som arbetar med kroppen utan dagens industriarbetare, i moderna Sverige, arbetar bakom en skärm med mer överblickande uppgifter som kräver mer utbildning än vad en plats på produktionsbandet gör.

På SCA (Svenska Cellulosa Aktiebolaget) har de en beskrivning om sina tjänster inom produktion där arbetsuppgifterna definieras som att övervaka, samt att det krävs mångårig högskoleutbildning som är relevant för yrket. Om det som högerns politiker säger, att tre av fyra nya jobb skapas i små och medelstora företag så vill vi hävda att spelplanen har skiftat och att definitionen av arbetare precis som alla andra levande ting måste utvecklas, stagnation innebär döden för såväl kultur och språk. I en artikel publicerad av SCB konstaterar författaren Johannes Holmberg att tjänstesektorn har gått om produktionssektorn i del av Sveriges totala BNP.

“Tjänsteproduktionen blir allt viktigare för den svenska ekonomin och 2011 stod den för runt 70 procent av den totala bruttonationalprodukten.” (Statistiska Centralbyrån - 2012:88).

Det faller i linje med vår egna analys av Sveriges ekonomiska situation samt den utveckling och skifte i ekonomiska faser, agrara samhället som gick in i industrisamhället som har gått in i vad vi nu lever i, tjänstesamhället. Definitionen av arbetare i den

Karl Melin
Camilla Håkansson

moderna svenska industrin kom på tal redan 1998, när Svenska Elektrikerförbundet stämde Falu Elverk i syfte att få dem att använda arbetskollektivavtalet kraftverksavtalet på sina anställda drifttekniker.

“Detta avtal reglerar anställningsförhållanden för medlemmar av Svenska Elektrikerförbundet som är anställda hos medlemmar av Elektriska Arbetsgivareföreningens kraftverks sektion. Förutsättningar för att avtalet skall gälla är dels att vederbörande företag bedriver byggnads-, drift- eller underhållsarbeten på anläggningar för produktion och distribution av elektrisk kraft, värme eller gas, kopplings-, transformator- eller kraftstationer, dels att vederbörande arbetstagare är anställda antingen som maskinister, reparatörer, montörer, linjemontörer, yrkesarbetare (exempelvis murare, snickare, smeder eller verkstadsarbetare), förråds- och diversearbetare eller anställda för linje stakning, skogsröjning, fiskodling eller för städning i kraftstationer och personalutrymmen i anslutning därtill.” (AD 1998:5)

Här ovan behandlas kriterierna för giltigheten i tillämpningen av det omdiskuterade arbetskollektivavtalet, svenska elektrikerförbundet (SEF) som hävdar att det är tillämpningsbart medan Falu Elverk tillsammans med aktuellt arbetsgivarförbund (Energiföretagens Arbetsgivareförening EFA) hävdar att deras anställning är av tjänstemän karaktär. Facket menar att de utför arbete därför att de anställda “kör” verket, de sköter produktion och andra klassiska arbetar uppgifter. Domstolen finner efter gedigen efterforskning att SEF inte har belägg för sin talan och de avslår också deras yrkande. I domskälet står svarar de på frågan om vem som “kör” verket och vem som tagit den klassiska arbetarens uppgifter.

“SEF har i målet fäst vikt vid vem som "kör verket" och bl.a. ställt frågan vem som gör det om inte driftteknikerna gör det. Det svar som getts på detta är att datorerna "kör verket". Detta återspeglar något av den utveckling som skett. Vad som gjorts vid fjärrvärmeverksamheten i Falun kan beskrivas så att man från början genom utnyttjande av modern teknik, en mycket begränsad organisation och anlåtande av entreprenörer minskat behovet av egen persona.” (AD 1998:5).

Arbetsdomstolen finner att de klassiska arbetarens uppgifter har tagits över av datorer och andra automatiserade processer. Det styrker det påstående om skillnaden den traditionella arbetaren och den moderna arbetaren. Begreppet har ändrats och givet den utveckling som har skett sedan 1998 då detta fall togs upp i Arbetsdomstolen har automatiserandet gått betydligt längre.

Definitionen av arbetare och tjänstemän synnerligen heterogen både inom vetenskapen och inom den öppna politiska debatten (Klepke 2007). De historiematerialistiskt lagda sociologerna menar att termerna i sig inte duger utan talar hellre om arbetarklass och diverse medelklass. Sättet att

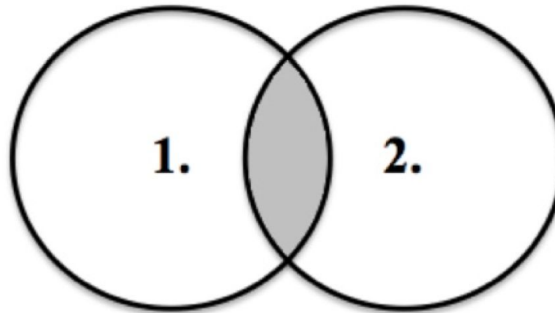
särskilja grupperna åt är att granska deras hierarkiska strukturer när det gäller företag, förvaltningar samt kontroll över materiella resurser bland deras såväl som andras arbete. Tolkar man begreppen på detta sätt, har det ingen större betydelse ifall löntagaren arbetar på kontor eller i fabrik. Anledningen till att gruppers positioner i själva produktionen tas som ett utgångsläge är därför den anses ha påverkan på hur gruppen som kollektiv ställer sig till politiska- och fackliga åtaganden. Löntagare som har likartade positioner i produktionen tros ha kollektiva intressen jämfört med arbetsgivaren eller möjligen andra löntagargrupper (Nilsson 1988).

Ett annat framstående sätt att klassificera och fastställa olika löntagargrupper framfördes av sociologen Fritz Corner under 1950-talet. Hans funktions- och delegations teori skulle klargöra tjänstemännens karaktär och väsen. Med stöd av denna kännetecknas tjänstemännens person och individ av att de verkställer följande arbetsfunktioner: den arbetsledande, den gestaltande och analyserande, den skötande och den kommersiella. Vad som ytterligare utmärker tjänstemännen är att dessa arbetsuppgifter "historiskt varit företagsuppgifter". Ska tjänstemännen ges som en positiv definition så utkristallieras arbetarna som en restpost, alltså att alla löntagare som inte motsvarar de ovan nämnda kraven, är arbetare. Indelningen av löntagarna och de fackliga organisatoriska förhållandena var tidigare, för svenska förhållanden, starkt men teorin har kommit att bli svårare att använda på förhållandena i andra länder, och oregelbundenhet har i största allmänhet blivit många fler (Croner 1951).

Folke Schmidt som var en professor i Lund inom civilrätt, (Nationalencyklopedin) ansåg att försök för att tydliggöra tjänstemännens ställning endast kunde bidra till misslyckande. Skulle man fråga arbetarna och tjänstemännen själva vad de anser att definitionen av begreppen står för kan man få svaren att en arbetare jobbar mest fysiskt, bär oftast overall, har små befodringsutsiker, hyfsat låg statur och sämre anställningsvillkor än tjänstemännen, men är utsatta för större risker än dessa. Tjänstemännen å andra sidan anser sig som löntagare som arbetar i vardagliga kläder, har karriärmöjligheter och bättre anställningsvillkor än arbetarna. Sådana här definitioner av begreppen ger en tydlig bild av hur förhållandena ännu oftast ser ut inom många företag, trots att de homogeniserade tendenserna tilltar. Dessa tolkningar av begreppen visar en hyfsat god bild av hur relationen alltså mestadels ser ut inom flera företag, trots att de homogeniserande intentionerna stiger (Schmidt 1980).

Representanter för fackliga organisationer menar att de ser på definitionen av begreppen liknande hur arbetarna och tjänstemännen själv tolkar dem, men närmare undersökning visar att arbetsorganisationerna utgår från produktionen vid tolkningen av arbetsbegreppet och anser de andra löntagare grupperna, alltså tjänstemännen, som en restpost. Tjänstemannaorganisationerna upplever BNT (befattningsnomenklatur för tjänstemän som grundades av Fritz Corner) som en

ståndpunkt vid tolkningen av tjänstemännen och anser de andra grupper, alltså arbetarna, som en restpost. Detta tyder på att vederbörandes organisationers tolkning, täcker varandra. Det blir alltså svårt att hitta gränsen mellan vad som från organisationernas aspekt kan tolkas som arbetare och tjänstemän (Befattningsnomenklatur, Tjänstemän, t.ex. 4:e upplagan 2. revid. tr. 1982). I och med denna aspekt skapas en situation där definitionerna för begreppen till viss del överlappar varandra (Nilsson s. 21).

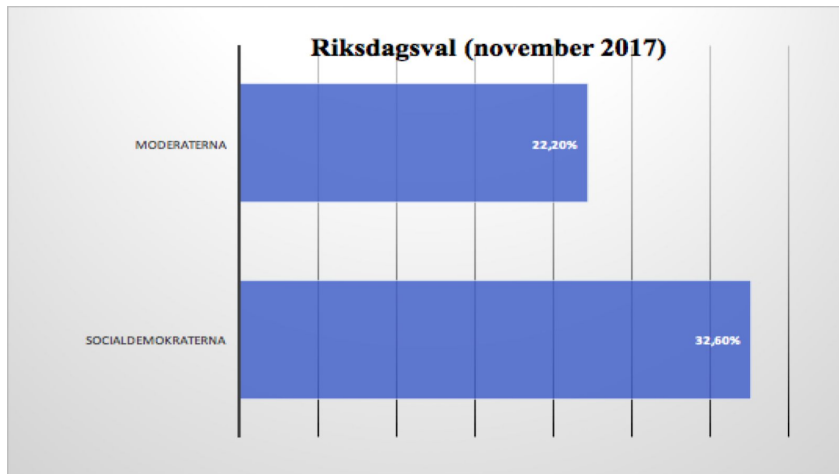
Modell 1: Arbetarorganisationers definition av arbetsuppgifter, 2: Tjänstemannaorganisationers definition av tjänstemannauppgifter.

Ur en arbetsrättslig synvinkel är tolkningen av begreppen relativt transparent, eftersom den som famnas av ett avtal knutet till en LO-organisation, är arbetare och någon som famnas av ett avtal knutet till TCO- eller Saco-organisation, tjänsteman (Ibid, s. 21).

Det finns ingenting som säger att det ena är mer säkert än det andra, vad gäller de två begreppen, utan det är en klar definitionsfråga och beroende på hur man väljer att tolka dem, sammanfaller resultat. Den mest kända definitionen av vad arbetare och tjänstemän är, är dock beroende av vilken organisation arbetet är slutet till. Detta kan ses om ordet slås upp i en ordbok då definitionen där är formulerad till "LO-ansluten" (Strömberg, 2000).

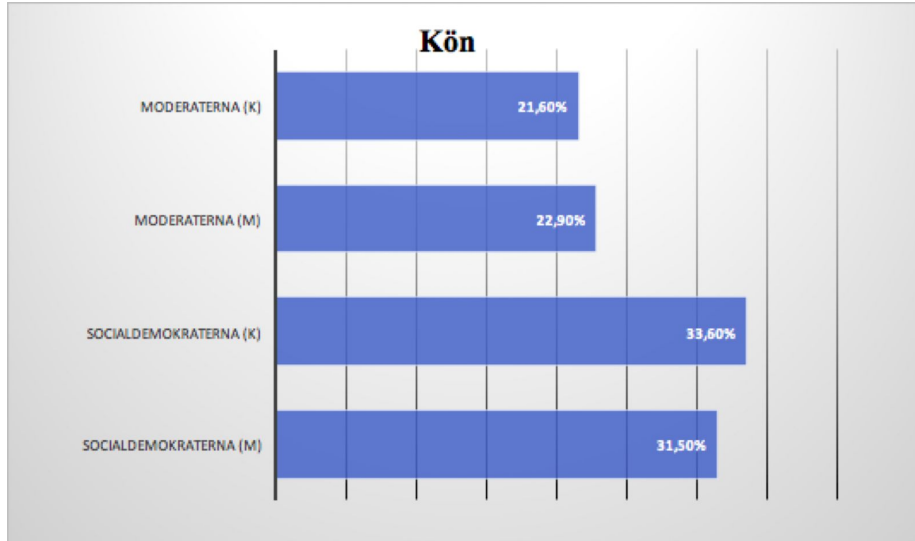
3.3 Den typiska väljaren

Tabellerna nedan visar statistik på hur ett riksdagsval i Sverige skulle resultera, ifall valet gjorts i november 2017, uppdelat på olika grupper som Statistiska Centralbyrån har gjort statistik på. Vi har endast valt att ha Moderaterna och Socialdemokraterna representerade i statistiken då det är dessa partier vi jämför, därför visar inte våra tabeller stödet för andra partier.

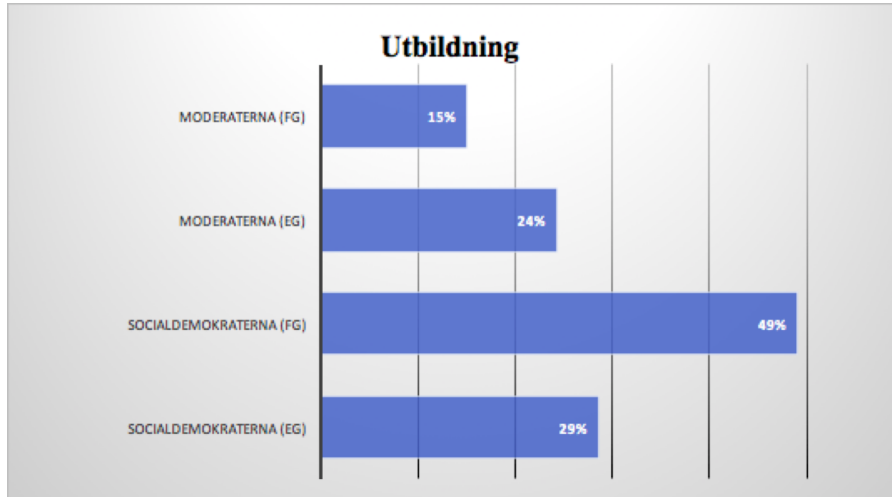
(Statistiska Centralbyrån)

Här ser vi det sammanlagda stödet över alla grupper för Moderaterna och Socialdemokraterna, som svar på frågan "Vad hade du röstat på om det var val idag?". Det sitter totalt åtta partier representerade i Sveriges Riksdag efter valet 2010. I våra tabeller representeras inte hela "väljarkårens" sympatier utan endast de som sagt att de skulle rösta på Socialdemokraterna eller Moderaterna. Inte heller vem som skulle vunnit makten visar sig i tabellen om det vore val idag, eftersom resten av Alliansen eller de rödgrönas nuvarande samarbetspartners, Miljöpartiet och Vänsterpartiet, inte finns representerade.

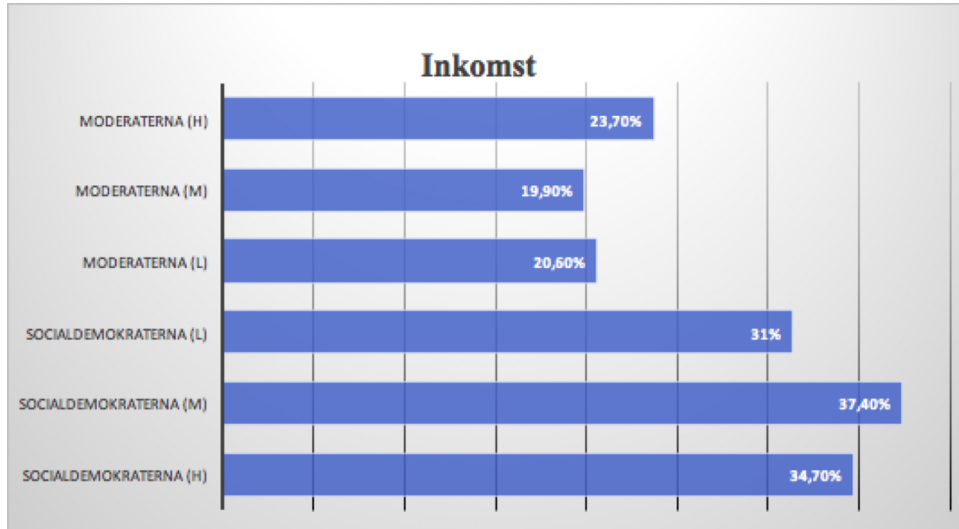
(Statistiska Centralbyrån)

Här ser man att statistiken för vilket kön som röstar på dessa partier skiljer sig med 0,3 procentenheter mellan partierna och det är jämnare statistik mellan dem för Moderaternas väljare där det skiljer sig 1,3 procentenheter med majoriteten röster kommer från män. Här syns även en annan skillnad för partiernas väljare då majoriteten röster till Socialdemokraterna kommer från kvinnor och där ligger marginalen på 1,9 procentenheter. Detta gör att sambandet för den typiska väljaren hamnar hos männen för Moderaterna, och för Socialdemokraterna på kvinnor.

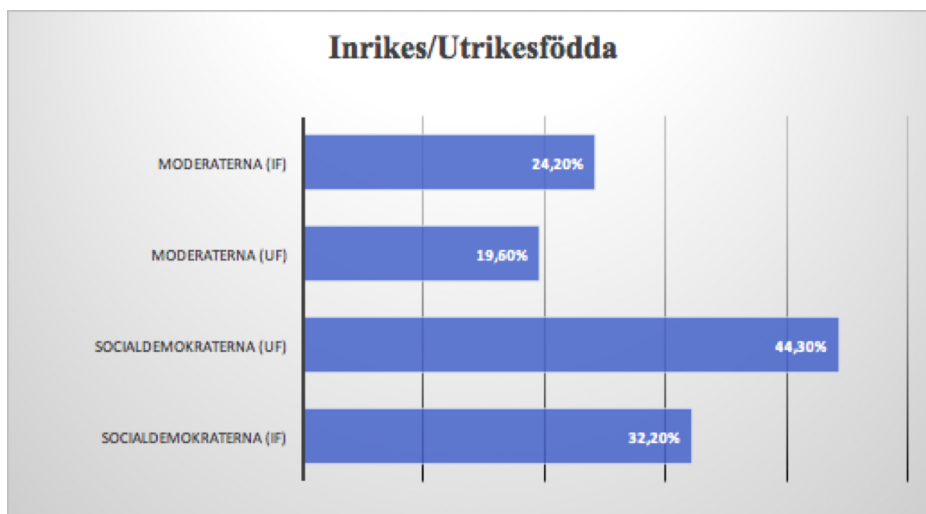
(Statistiska Centralbyrån) FG = Förgymnasial utbildning/EG=Eftergymnasial utbildning

Traditionellt har arbetarens roll varit ett lågutbildat yrke, där få om inga förkunskaper krävs. Den traditionella arbetaren har stått på fabriken och arbetar utefter ett produktionsband (Nilsson, 20). Därför anser vi det relevant för vår operationalisering av begreppet arbetare i den moderna kontexten att undersöka relevansen av utbildning för partisympatier hos de två partier vi valde. Man kan se att Socialdemokraterna har en väldigt stark väljargrupp hos de som saknar gymnasial utbildning samt att Moderaterna är relativt svaga i samma grupp. När man sedan kollar mot dem som har en treårig eller mer på universitet eller högskola är Moderaterna 9 procentenheter starkare men Socialdemokraterna 20 procentenheter svagare. Relevansen för utbildning i vad vi kallar den moderna arbetaren i tjänstesektorn, är inte helt självklar då en del tjänsteyrken inte kräver en eftergymnasial utbildning. Däremot är siffrorna mycket relevanta i kontexten kring den traditionella arbetaren.

(Statistiska Centralbyrån) H=20% med högst inkomst/M=Medelinkomsttagare/L=20% med lägst inkomst

I denna inkomstgrupp har vi valt att ta med tre olika "lönelägen" grupperna kommer från SCBs undersökning och bland de tjugo procenten med högst inkomst har Socialdemokraterna 34,7 procentenheter och Moderaterna 23,7. Bland gruppen med lägst lön är Moderaterna och Socialdemokraterna närmast varandra när det kommer till partisympatier, störst skillnad är det för gruppen medelinkomsttagare. Starkast grupp för Moderaterna är höginkomsttagare som inte är Socialdemokraternas svagaste grupp som många kanske tror.

(Statistiska Centralbyrån) IF=Inrikes födda/UF=Utrikes födda.

I denna tabell ser vi tydligt den största skillnaden, statistikmässigt, mellan de olika grupper vi

Karl Melin
Camilla Håkansson

valt att undersöka. Den är inom Socialdemokraterna och det skiljer 12,1 procentenhet mellan utrikesfödda och inrikesfödda röster. För Moderaterna är skillnaden inte fullt lika stor utan där skiljer det sig endast 4,6 procentenheter och majoriteten ligger inte hos utrikesfödda, som för Socialdemokraterna, utan istället hos inrikes födda. Denna kontrast blir extra intressant i utfallet för den typiska väljaren eftersom partierna skiljer sig helt inom denna grupp. Utifrån denna tabell är det lätt att antaga den typiska väljaren för Moderaterna, som inrikes född, och för Socialdemokraterna, som istället utrikesfödd.

3.2.1 Sammanställning av den typiska väljaren

Skulle vi i Sverige haft ett riksdagsval i november 2017 hade Socialdemokraterna fått majoriteten av sina röster från kvinnor och de skulle inte ha någon eftergymnasial utbildning, i snitt skulle majoriteten ha en medelinkomst och de flesta skulle vara födda utanför Sveriges gränser. Detta betyder att den typiska socialdemokraten mycket väl kan ses som en arbetare då man kan se en generell linje för den typiska arbetaren då denne traditionellt sett inte har någon högre utbildning och inkomsten oftast legat runt medel (Nilsson s. 20). Däremot har kvinnor inte traditionellt varit arbetare utan de har varit hemma och tagit hand om hushållet (Hansson, 1928).

Moderaterna som startades som en reaktion mot Socialdemokraterna, säger nu sig vara det nya arbetarpartiet. Kan det verkligen vara så? Tittar man på statistiken från november 2017 som gjorts av SCB är den typiska moderaten man, han har en eftergymnasial utbildning om tre år, inkomsten är högre än generellt och han är född i Sverige. Denna röstare är ur en traditionell synvinkel på arbetare ytterst tjänstemannalik. Däremot beror allting på hur dagens arbetare uppfattas och definieras, eftersom de traditionella arbetaryrkena inte längre finns i samma utsträckning. Numera är en arbetare mer lik en tjänsteman i traditionell betydelse men tittar man t.ex. på företaget SCA som är ett av de större industriföretagen vi har i Sverige, ser vi denna nutida typiska arbetaren precis som traditionellt sett skulle ses som tjänsteman istället. Teknologin utvecklas varje dag och gör framsteg i vårt samhälle på ett sätt som gör den traditionella arbetaren ytterst ovanlig i många sektioner. Vad Moderaterna menar när de säger sig vara Sveriges arbetarparti är att de står för *alla* som arbetar, vad Socialdemokraterna menar och alltid stått för är att de främst riktar sig mot arbetarklassen. Utifrån denna synvinkel är moderaterna absolut Sveriges arbetarparti, just eftersom Socialdemokraterna inte uttrycksfullt försöker få mandat genom *alla*, röstberättigade, i Sverige som arbetar.

Handledare: Erik Ringmar

Socialdemokraterna får sina röster från väljare som generellt sett under många tidigare riksdagsval röstat på dem. På många sätt lever det kvar i gamla mönster och fångar inte nya väljarnas uppmärksamhet på det sättet som Moderaterna lyckats. Moderaterna gjorde ett otroligt dåligt val 2002 och insåg att de inte längre kunde vara partiet som ständigt följde Socialdemokraternas mönster. När Socialdemokraterna yttrade sig om någonting var Moderaterna alltid steget bakom och det ledde aldrig till någon större skillnad för partiets väljarstöd (SVT, 2017). När Reinfeldt och Borg fick större möjlighet att ta större plats inom partiet gick statistiken upp för Moderaterna och man insåg att partiet hade möjlighet att ligga i ytterkant istället för inne, som tidigare.

Statistiken som SCB fått fram visar att Moderaterna får sina röster från väljare de tidigare inte nödvändigtvis haft, utan flera väljare har lämnat de tidigare röstat för och vänt sig mot Moderaterna. Detta gör att Moderaternas väljare blir av större bredd och får möjlighet att ses som ett parti där inte bara industrisamhället är välkomna, utan alla. Moderaterna riktar sig på ett helt nytt sätt till *alla* som arbetar, i alla sektorer.

3.4 Politiken

Socialdemokraterna och Moderaterna är enligt deras egna idé av sin ideologi varandras motpoler, Socialdemokraterna är ett socialdemokratiskt parti och Moderaterna är liberalkonservativa. (Moderaterna) Man kan diskutera vad den förnyelse eller påstådda förnyelse som Moderaterna gick igenom under början av 2000-talet hade för effekt på Moderaternas ideologi. Moderaterna genomgick en väldigt viktig förändring, oavsett om det var ett PR trick eller en faktiskt förändring så var det väldigt viktigt, Moderaterna blev ett parti som lika väl som Socialdemokraterna "har" rätt att göra anspråk på regeringsmakten. När vi nu ska analysera politiken som partierna har för arbete och arbetare måste vi ta i hänsyn att Moderaterna säger sig vara ett parti för de som arbetar (arbetarparti) och Socialdemokraterna ett arbetareparti, ett parti för arbetare. Moderaterna har inte tagit hänsyn till den klassanalys som Socialdemokraterna har gjort, det kan sägas ligga i deras ideologiska linjer. Moderaterna som tar sin grund i individualism och konservatism. Medan Socialdemokraterna tar sin grund i kollektivet, som traditionella skiljelinjer i höger-vänster konflikten.

Moderaterna har på sin hemsida en sektion som heter Jobb och Arbetsmarknad. Jag har tagit de fem översta förslagen som Moderaterna har för en bättre arbetsmarknad. Moderaterna vill minska den farliga klyfta som uppstått mellan inrikes och utrikes födda, samt skapa en halv

Karl Melin
Camilla Håkansson

Handledare: Erik Ringmar

miljon enkla jobb. För att fler ska arbeta krävs det att det ska löna sig att jobba, Moderaterna vill sänka skatten på arbete, särskilt för dem med lägre inkomster. De vill också att brytpunkten för statlig inkomstskatt ska höjas för att öka drivkrafterna att jobba mer och utbilda sig – inte minst för att klara välfärden åtaganden. De skriver att med deras politik så får exempelvis bussförare, förskollärare och poliser behålla nära 500 kronor mer varje månad. De vill införa inträdesjobb, en tidsbegränsad lärlingsanställning för nyanlända och unga upp till 23 år utan gymnasieexamen, för att fler ska få in en fot på arbetsmarknaden och få värdefull erfarenhet som gör det möjligt att gå vidare i arbetslivet. (Moderaterna)

Socialdemokraterna har på sin hemsida, fyra förslag för arbete. De vill skapa jobb genom framtidsinvesteringar i bostäder, infrastruktur och klimat. De vill att Sverige ska ha en aktiv näringspolitik för fler och växande företag som skapar jobb samt öka kompetens och matchning för att rusta alla att ta de jobb som växer fram. (Socialdemokraterna)

Moderaterna har mer konkreta förslag för jobb på sin hemsida än vad Socialdemokraterna har. Moderaternas förslag grundar sig i att arbete är essentiellt för individen, de vill sänka skatterna för arbete och göra det lättare för dem som står längre från arbetsmarknaden att få ett jobb. Socialdemokraterna vill också skapa fler arbeten men har inte alls samma syn på skatt som Moderaterna. Socialdemokraterna vill ha fler jobb så man kan ha en större välfärdsstat, medan Moderaterna som Fredrik Reinfeldt sa, ska hålla hårt i folkets skattepengar och inte slösa ett öre. Moderaterna verkar vara ett parti för dem som arbetar, Socialdemokraterna vill fortsätta bygget av Sverige som kollektiv. Till skillnad från Moderaterna vill de inte skapa motsättningar mellan de som arbetar och inte arbetar, Moderaterna anser att man står utanför samhället om man inte har ett jobb.

(Socialdemokraterna)

Svensk politik har ändrats snabbt och den politiska spelplanen har sedan 2015 blivit mer protektionistisk och traditionellt höger. Nästan samtliga partier i riksdagen röstade för att stoppa invandringen till Sverige med gränskontroller, det är inte något som man gömmer eller skäms för utan nästan tvärtom. I Ulf Kristerssons jultal (2017) fanns det tre huvudpoänger, “I Sverige talar man svenska”, “I Sverige gäller svenska lagar”, “I Sverige arbetar man”. Om man ska ställa detta i kontrast till det både kritiserade och hyllade sommartalet av Fredrik Reinfeldt (2016) där han vädjade till svenska folket att öppna sina hjärtan och visa medmänsklighet till de människor som

Karl Melin

Camilla Håkansson

flyr krig och förödelse.

4. Sammanfattning

Vad som tagits upp i denna uppsats är den stora politiska konflikt som uppstod i Sverige i början av 2000-talet, och som ännu varar. Konflikten som handlar om de två största politiska partierna i Sverige, Socialdemokraterna och Moderaterna, var huvudämnet är vilket parti som står bakom arbetarna i Sverige. Moderaterna har under 2000-talet försökt axla Socialdemokraternas roll som arbetarparti, men med en annan inställning till arbetare som begrepp. Moderaterna säger sig vara Sveriges nya arbetarparti, medan Socialdemokraterna står bakom sin slogan som Sveriges arbetareparti, var bokstaven e, i mitten av ordet, har stor betydelse. Detta eftersom Moderaterna menar att deras arbetarparti är till för alla som arbetar, och Socialdemokraterna fortfarande anser sig vara partiet för industrisamhället och alla arbetare.

Större delar av uppsatsen består av begrepps definiering av arbetare och tjänstemän eftersom dessa traditionellt sett haft samma definiering, men allt eftersom samhället utvecklats, industrisamhället till viss del försvunnit, teknologin tagit över många tidigare fysiska arbeten, har även begreppen förändrats för många personer. Numera finns en rad olika definitioner som vi både analyserat och diskuterar i kapitel 5.

Vår uppsats bygger även på statistik vi tagit fram från SCB och sammanställt i tabeller som presenteras i analysen. Dessa är viktiga eftersom de ger fakta om hur väljarna för vardera parti placeras i för grupper i form av kön, utbildning, inkomst och inrikes- eller utrikesfödd. Tidigare har det varit relativt tydligt vilka samhällsklasser som röstar på de olika partierna men med hjälp av den nya statistik vi tagit del av, syns skillnader. Trots att det på många sätt är möjligt att se dessa kontraster ännu bland väljarna.

Resultatet för vår uppsats har blivit ett utfall efter den definition vi valde att ställa oss bakom. Detta gjorde vi eftersom ett resultat inte skulle kunna framställas annars, då det finns så många olika definitioner till begreppen. Resultatet blev i och med denna definition att Moderaterna kan vara Sveriges nya arbetarparti. Detta framkom även eftersom Moderaterna är ett arbetarparti för alla och inte endast inriktad mot arbetare knutna till LO-organisation.

5. Avslutande diskussion

Arbetare eller tjänsteman, vem är vem och vem företräder vad? Arbetarparti och arbetareparti, Moderaterna vill vara ett parti för dem som arbetar, medan Socialdemokraterna vill vara ett parti för arbetarklassen, det industriella samhället. Är Moderaterna ett parti för dem som arbetar, har de alltid varit ett parti för de som gör rätt för sig? Fredrik Reinfeldt skrev historia 2010 när han ledde den första borgerliga regering som fått tillräckligt mandat till att sitta kvar mer än en endast en mandatperiod. Moderaterna har genomgått en stor förändring efter det att de förlorade valet 2010 och en intressant fråga är om de kommer i framtiden, till valet 2018, kommer hålla fast vid yttrandet som arbetareparti. Har det någon betydelse vad de kallar sig, om de fortfarande för en politik för alla som arbetar. Som vi skrivit i analysen var utgången av valet år 2010 inte ett utslag av att svenska folket röstade på vänsterpartier, utan det var faktiskt partierna på högerkanten som fick flest mandat. Anledningen till att det inte kunde bli ett regeringsalternativ det året berodde på ett av partierna, är populistiskt, med politiska åsikter inget parti tidigare yttrat sig om på samma sätt. Alla partier måste antingen hela tiden anpassa sig efter opinionen eller skapa den, Reinfeldt såg till att skapa den. Socialdemokraterna kallar sig inte heller för arbetareparti längre, trots sitt officiella namn "Sveriges socialdemokratiska arbetareparti" utan idag kallar de istället sig för "Socialdemokraterna, framtidspartiet". Vilket tyder också på den högersving som skedde i och med valet 2010.

Moderaterna som arbetarparti beror på, som tidigare skrivits om, hur man definierar arbetare och arbetarparti. Om man som Socialdemokraterna alltid har gjort, lägger en klassanalys i arbetareparti så är inte Moderaterna ett arbetareparti, vilket de, med den definition, aldrig har utgett sig för att vara heller. Däremot om man som Moderaterna menar är ett parti för alla som arbetar, där jobb och det egna värdet individen skapar sätts i fokus så är Moderaterna ett arbetarparti värt det namnet. Moderaterna försöker inte specialisera sig till en samhällsgrupp eftersom det går mot den ideologiska grund som bygger på individen, som en del i samhället. Istället riktar Moderaterna sig till alla som arbetar eller alla som vill ha ett arbete, och vill göra rätt för sig genom detta, i samhället.

Moderna industrier behöver färre och färre traditionella arbetare, då det mesta av jobben blir automatiserade. Vi diskuterade SCA och en tjänst som de hade lyst, en tjänst som traditionellt hade setts som en arbetar tjänst, men som idag krävde tre år på universitet eller högskola. Detta skapar frågan om hur länge den traditionella arbetaren kommer kvarstå? Kommer Socialdemokraterna fortsätta sin klassanalys och konsekvent föra en viss grupp av människor in i klassen "arbetare" där uttrycket enbart beror på vad de har för inkomst? Är det rimligt att mot

människors fria vilja placera dem i fack och lådor när man har varit det parti som format Sverige de senaste hundra åren? Detta är självklart ingenting vi kan svara på här och nu, men det är relevanta och intressanta frågor.

Vi försökte kartlägga den typiska väljaren för Moderaterna och Socialdemokraterna med hjälp av statistiska centralbyråns partisympatiundersökning, utifrån det försökte vi sedan se om det fanns mönster i röstnings trenderna. Om vissa grupper tenderar att rösta som man traditionellt alltid har gjort, låg- och medelinkomsttagare med lägre utbildning på Socialdemokraterna medan höginkomsttagare har röstat på Moderaterna. En viss sanning fanns det, Moderaternas största grupp var höginkomsttagare med eftergymnasial utbildning och Socialdemokraternas var medelinkomsttagare med lägre utbildning. Moderaternas näst största grupp var låginkomsttagare vilket var väldigt intressant, det tyder på att Moderaterna är ett parti för alla som arbetar. Precis som Fredrik Reinfeldt alltid sa i sitt försvar av jobbskatteavdragen så spelar det mindre roll för dem som redan har mycket med en extra skattesänkning. Men för den ensamstående sjuksköterskan med två barn eller polisen som behöver ta extra skift, så spelar det en större roll. Jobbskatteavdragen gav dessa grupper en extra månadslön per år, eller gav gjorde det inte eftersom värdet skapas hos den som arbetar enligt Moderaterna.

Moderaterna har genom åren varit ett parti där majoriteten haft universitets eller högskoleutbildning om minst tre år, inkomsten för väljare har alltid varit högre än majoriteten för de flesta och detta är någonting partiet alltid kommer bära med sig och val de gör kommer alltid ifrågasättas av väljare som inte är av den grundprincip partiet traditionellt sett haft. Däremot var detta precis vad Reinfeldt försökte förändra och han ville sätta en ny standard för partiet eftersom gamla mönster inte alltid är vad som är rätt, eller bäst. Självklart är det så att partiet gjorde ett taktiskt val när de använde arbetarparti som uttryck istället för arbetareparti, som Socialdemokraterna alltid stått bakom. De införde en ny definition för begreppet och fick många mandat genom detta men kampanjen och begreppet är lika mycket värt för det. På många sätt är politiken i Sverige idag snäv, och skillnaderna mellan höger och vänster är inte nu lika stora som under de första åren. Det är viktigt att komma ihåg att Moderaterna faktiskt startade som en reaktion mot Socialdemokraterna och hade inte alls liknande grundtankar men tiderna förändras och uppenbarligen, med tanke på Moderaternas framsteg med Reinfeldt i spetsen, är det möjligt att söka mandat hos väljare de tidigare inte haft.

Moderaterna är Sveriges nya arbetarparti, enligt deras definition. Moderaterna står för arbetande och för arbete och Moderaterna står för individen och frihet. De menar dessutom i Moderaterna att sänkta skatter innebär mer frihet för individen. Alltså verkar Moderaterna vara ett mer ideologiskt bundet parti som de senaste åren har tappat bort sig lite, man var trygga med

Reinfeldt när han styrde partiet. Nu, de senaste åren har stor kritik lämnats mot Reinfeldt från personer inom Moderaterna som hade en framstående ställning antingen innan hans tid som partiledare, under den tid eller fick en nu efter att han avgått som partiledare. Moderaterna verkar vara parti som är starkt beroende av sin partiledare. När Moderaterna bytte från Reinfeldt till Anna Kingberg Batra så verkade det, utåt, stabilt i någon månad. Sedan sjönk sympatierna i alla de undersökningar som gjordes och Moderaterna var nere hos kärnsympatisörerna strax kring 15 procentenheter. Endast en månad efter att Moderaterna inte längre hade kvar Anna som partiledare, utan istället valt fram Ulf Kristersson så får man det stöd vi presenterar tidigare i vår analys. Strax kring 22 procentenheter, en siffra om man ska tro andra undersökningar än SCB, som till exempel SIFOs väljarbarometer i november, verkar vara på väg uppåt ytterligare.

Inom partiet så skyller man svängningarna i opinionen på liberalen, samtidigt som man för partiet åt höger, men det handlar ofta om det som Reinfeldt insåg. Partiet måste verka vara mer i mitt än vad de kanske egentligen är. Detta är vad Reinfeldt lyckades med, att föra partiets reklam åt mitten, och inte politiken i sig. De skapade uppfattningen för svenska folket att en förändring skedde, i och med “nya” moderaterna. Vänstern kontrade ganska snabbt efter första succévalet med, “Hur länge kommer ni att vara nya?”. Det hade Moderaterna i början inget konkret svar på, men tillslut yttrade de sig om att det handlade om *konstant* förnyelse. Det som inte utvecklas kommer att stagnera, det som tillslut har stagnerat kommer att dö. Precis som begreppet arbetare måste allt genomgå en konstant utveckling. Organiska tingest går genom evolution precis som “döda” tingest.

6. Referenslista

Primärkällor:

Arbetsdomstolen, 1998:5

Partisympatiundersökningen, november 2017.

https://www.scb.se/contentassets/6c3026753d214f2191574ac2ad0f344b/me0201_2017m11_br_me60br1701.pdf

Sekundärkällor:

Alliansen. (2017) "Om Alliansen"

<http://www.alliansen.se/om-alliansen/>

Arbetare eller tjänsteman? "*ny teknik och fackliga gränsdragningsproblem i svensk verkstadsindustri*" /Tommy Nilsson (1988)

Arbetet (2017) "Det nya arbetarpartiets resa tur och retur"

<https://arbetet.se/2017/03/24/det-nya-arbetarpartiets-resa-tur-och-retur/>

BNT: befattningsnomenklatur för tjänstemän /Olof Nordlander, (1984)

Dagens Nyheter. (2011) "Moderaterna - historia och ideologi"

<https://www.dn.se/nyheter/politik/moderaterna-historia-och-ideologi>

Det nya Sverige – "*regionala mönster vid övergången från industrisamhälle till informationssamhälle*" /Jan- Evert Nilsson, (1947).

Holmgren, Johannes (2012) "Tjänstebrancherna bidrar mest till Sveriges BNP"

https://www.scb.se/sv/_Hitta-statistik/Artiklar/Tjanstebrancherna-bidrar-mest-till-Sveriges-BNP

Kepkler, Martin, (2007). Fria Tidningar - Skillnaden mellan arbetare och tjänstemän.

<http://www.fria.nu/artikel/18964>

Moderaterna (2017) "Partihistorik" <https://moderaterna.se/partihistorik>

Karl Melin

Camilla Håkansson

Moderaterna (2017) <https://moderaterna.se/jobb-och-arbetsmarknad>

Nationalencyklopedin, Arbetare.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/arbetare>(hämtad 2017-12-21)

Nationalencyklopedin, Bo Lundgren.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/bo-lundgren> (hämtad 2017-12-20)

Nationalencyklopedin, Statistiska centralbyrån.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/statistiska-centralbyrån> (hämtad 2017-12-21)

Nationalencyklopedin, Demokratins genombrott.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/sverige/historia/demokratins-genombrott>(hämtad 2017-12-21)

Nationalencyklopedin, Den karolinska tiden.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/sverige/historia/den-karolinska-tiden> (hämtad 2017-12-21)

Nationalencyklopedin, Frihetstiden (1719–72).

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/sverige/historia/frihetstiden-1719-72> (hämtad 2017-12-21)

Nationalencyklopedin, Gustaviansk tid (1772–1809).

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/sverige/historia/gustaviansk-tid-1772-1809>(hämtad 2017-12-21)

Nationalencyklopedin, LO.

[http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/lo-\(2\)](http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/lo-(2)) (hämtad 2017-12-21)

Nationalencyklopedin, Saco.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/saco> (hämtad 2017-12-21)

Nationalencyklopedin, TCO.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/tco> (hämtad 2017-12-21)

Nationalencyklopedin, tjänstesamhälle.

Karl Melin

Camilla Håkansson

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/tjänstesamhälle> (hämtad 2017-12-21)

Nationalencyklopedin, tjänsteman.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/tjänsteman>(hämtad 2017-12-21)

Nya Stora Synonymordboken /Alva Strömberg, (2000).

Per Albin Hansson “ Folkhemmet, medborgarhemmet” tal vid riksdagens andra kammare 1928.

Socialdemokraterna (2017) <https://www.socialdemokraterna.se/vart-parti/om-partiet/var-historia/>

Socialdemokraterna (2017) <https://www.socialdemokraterna.se/var-politik/sakomraden/jobb/>

Sverige Historia under 1800-talet och 1900-talet /Lars I Andersson / 1 upplaga, (2003)

SVT Play, (2017) “Nya Moderaterna avsnitt 1 & 2”

<https://www.svtplay.se/video/2823108/nya-moderaterna/nya-moderaterna-avsnitt-2>

<https://www.svtplay.se/video/2823108/nya-moderaterna/nya-moderaterna-avsnitt-1>

Tage Erlander avgår och Olof Palme tillträder. 2009. Sveriges Radio, publicerat 1 oktober, 06:00. <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=1602&artikel=3100128>

Tjänstemannakåren i det moderna samhället /Croner, Fritz. (1951)